

University of Groningen

What's Up, Theunis?

Piersma, Theun

Published in:
Vogelnieuws

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:
2010

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Piersma, T. (2010). What's Up, Theunis? Puur cultuur. *Vogelnieuws*, 2010(2).

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

What's Up, Theunis?

HET GLOBAL FLYWAY NETWORK IS EEN NETWERK VAN NAUW BIJ DE WERELDWIJDE NATUURBESCHERMING BETROKKEN WADVOGELONDERZOEKERS. HET RICHT ZICH OP DE TREKROUTES WAARLANGS STELTLOPERS ONGELOOFLIJKE AFSTANDEN AFLEGGEN. PROFESSOR THEUNIS PIERSMA, SUPERSPECIALIST OP DAT GEBIED, DOET IN DIT LOGBOEK VERSLAG VAN ZULK ONDERZOEK.

Puur cultuur

Vaak wordt me gevraagd of het eigenlijk erg is dat grutto's uit Nederland verdwijnen. Er zijn er immers nog flink wat in Oost-Europa en zelfs in het Verre Oosten? En was het ook niet zo dat grutto's pas de laatste paar honderd jaar de licht bemeste, bloemrijke weilanden van ons open lage land hebben veroverd? De vragenstellers lijken de relativiteit van het verschijnsel grutto aan de orde te willen stellen. Hebben die grutto's als een lokaal en recent gegeven eigenlijk wel recht op zoveel zorg en aandacht?

Als ze in Nederland zijn om te broeden, dan zijn grutto's afhankelijk van biotopen die gemaakt zijn door veeboeren. Vervolgens wordt het succes van hun ouderlijke inspanningen ook weer grotendeels bepaald door de manier waarop die boeren te werk gaan. En hetzelfde geldt voor de snelheid van opvetten ten behoeve van de lange trek naar het zuiden: 6000 kilometer! Na aankomst in de kuststreken van Senegal tot Guinée, in juli en augustus, ligt het lot van onze grutto's alwéér in handen van boeren; rijstboeren dit keer. Daar waar de Balanta's op kleinschalige manieren polders hebben ontworsteld aan mangroven, en die polders klaar hebben gemaakt voor het planten van rijst, daar komen grutto's aan hun trekken. Als een paar maanden later, stukje bij beetje, de rijstooft wordt binnengehaald, kunnen de grutto's snoepen van vers afgevalen rijstkorrels om op te vetten voor een trekvlucht van 4000 kilometer.

Het is dan januari en in Portugal en het zuiden van Spanje zijn onze grutto's voor de derde keer in hun cyclus afhankelijk van het werk van rijstboeren. Die rijst is dan al lang geoogst, maar daar waar een natte stoppel wordt ondergeploegd kunnen grutto's gemakkelijk eerder gevallen rijstkorrels bereiken. Nog even, en ze gaan weer op weg. Het is nog maar 2000 kilometer van de Portugese rijstboer naar de Nederlandse veeboer.

Ik kan geen trekvogel, geen steltloper, en zelfs geen grutto-onder soort bedenken waarvan het leven zozeer verweven is als met dat van boeren. Dat maakt onze grutto's tot iets speciaals; iets dat we delen met bewoners van Portugal, Spanje, Senegal en Guinée-Bissau. Grutto's horen evenzeer bij het cultuurgood van Nederland als de schilderijen van Rembrandt (400 jaar historie) en Van Gogh (150 jaar). Hoe meer ik over ze praat en denk, des te duidelijker het me voor ogen staat. Onze grutto's zijn puur cultuur. Ze behoren in de Canon van het Nederlandse Cultuurgood.

Stadsvogels

